

Lempäälän kunnan lausunto Lempäälän pohjoisosan linjastoluonnoksesta elokuusta 2028 alkaen

Yhdyskuntalautakunta 06.10.2026 § 151
706/08.00.00/2026

Valmistelija liikenneinsinööri Roosa Iltanen

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenne (Nysse) pyytää Lempäälän kunnalta lausuntoa Pohjois-Lempäälän linjastoluonnoksesta elokuusta 2028 alkaen. Linjastosuunnittelun tavoitteena on sovittaa yhteen Partolaan käynnistyvä raitiotieliikenne, plusbussiliikenne sekä muu joukkoliikenne toimivaksi kokonaisuudeksi. Lausuntopyyntö koskee erityisesti Sääksjärven ja Höytämön alueiden joukkoliikenneyhteyksiä.

Linjastoluonnoksessa esitetään merkittäviä muutoksia nykyisiin linjoihin 26 ja 52. Nykyinen linja 26 tarjoaa vaihdottoman yhteyden Höytämöstä ja Sääksjärveltä Tampereen keskustaan, päivittäin 30 minuutin välein. Nyssen ehdotuksen mukaan linjan 26 liikennöinnistä luovuttaisiin ja sen tilalle perustettaisiin uusi linja 51 reitille Höytämö-Sääksjärvi-Vuores-Hervanta-Rusko-Annala. Linjalla 51 on esitetty luonnoksessa liikennöintiä arkin 15 min välein ja viikonloppuisin 30 minuutin välein. Linja tarjoaisi vaihdottoman yhteyden Hervantaan ja Vuorekseen sekä yhteydet Sääksjärven palveluihin. Tampereen keskustaan matkustaessa yhteys edellyttäisi jatkossa vaihtoa Sääksjärvellä. Linja 51 mahdollistaisi myös paremmat vaihtoyhteydet Hervannan ja Vuoreksen suunnalta Ideaparkille, Marjamäkeen sekä Lempäälän naapurikunnista Hervantaan.

Samalla linjan 52 reittiä muutettaisiin siten, että se kulkisi jatkossa Sääksjärveltä Multisillan kautta Tampereen keskustaan nykyisen Sääksjärven rampin sijaan. Linjan palvelutaso säilyisi ennallaan eikä vuorotarjontaan esitetä muutoksia. Muutoksen tavoitteena on ylläpitää Sääksjärven pohjoisosien joukkoliikennetarjontaa tilanteessa, jossa linjasta 26 luovutaan. Muutoksen arvioidaan pidentävän matka-aikaa Sääksjärveltä Tampereen keskustaan ruuhka-aikoina noin kuudella minuutilla. Toisaalta linjojen 50 ja 52 vuorotarjonta tasaantuisi nykyistä paremmin Sääksjärven ja Kuljun välisellä osuudella.

Taloudellisesti muutos vaikuttaisi Lempäälän kustannusosuuksiin. Vuonna 2025 linjan 26 alijäämästä Lempäälän osuus oli noin 211 000 euroa. Nykyisin linja 52 on kokonaan Lempäälän kustantamaa liikennettä, mutta reittimuutoksen jälkeen siitä tulisi kuntien välistä liikennettä, jolloin kustannuksia jaettaisiin Tampereen kanssa. Vuoden 2029 arvioiden mukaan linjan 51 kustannusosuus Lempäälälle olisi noin 215 000 euroa ja linjan 52 kustannusosuus vähenee nykyisestä 478 604 eurosta noin 375 000 euroon.

Nysse pyytää lausuntoa erityisesti linjaluonnoksen mukaisista muutoksista, joissa linja 26 korvattaisiin uudella linjalla 51, yhteys Sääksjärven ja Hervannan välillä muodostettaisiin ja linjan 52 reitti muutettaisiin kulkemaan Multisillan kautta Tampereen keskustaan elokuusta 2028 alkaen. Lausunto tulee toimittaa Nysselle viimeistään 19.10.2026.

Näiden taustatietojen valossa Nysse pyytää Lempäälän kunnalta lausuntoa kysymyksiin:

1. Voidaanko Höytämössä luopua vaihdottomasta yhteydestä Tampereelle elokuussa 2028 ja korvata liikenne linjalla 51 vaihtoyhteydellä Sääksjärvellä?
2. Toteutetaanko Sääksjärven ja Hervannan välille vaihdoton yhteys?
3. Voidaanko linjan 52 reitti muuttaa kulkemaan Sääksjärven ja Multisillan kautta Tampereen keskustaan linjastoluonnoksen mukaisesti elokuusta 2028 alkaen?

Muutosten on tarkoitus tulla voimaan elokuussa 2028 osana Nyssen linjasto 2028-uudistusta.

Lempäälän kunnan lausunto:

Linjastoluonnoksessa esitetty uusi linja 51 parantaisi Sääksjärven ja Hervannan sekä Vuoreksen välisiä joukkoliikenneyhteyksiä ja tukisi Sääksjärven kehittämistä joukkoliikenteen solmupisteenä. Muutos loisi uusia vaihdottomia yhteyksiä työ-, opiskelu- ja asiointimatkoille sekä vahvistaisi yhteyksiä alueille, joiden saavutettavuuden kehittämistä on nostettu esiin palvelutasotavoitteissa. Lisäksi uusi yhteys parantaisi Lempäälän virkistys- ja luontokohteiden saavutettavuutta joukkoliikenteellä. Ruskontien suunnan yhteydet mahdollistaisivat aiempaa paremman pääsyn muun muassa Birgitan polun läheisyyteen, mikä tukisi seudullisia tavoitteita luontomatkailun, virkistyskäytön ja hyvinvointia edistävien luontoalueiden saavutettavuuden kehittämistä.

Linja 26 lakkauttaminen muuttaisi erityisesti Paunun ja Höytämön alueiden joukkoliikennettä. Vaihdoton yhteys Lakalaivaan, Hatanpäälle ja Tampereen keskustaan mukaan lukien rautatieasemalle poistuisi ja näiden alueiden yhteydet perustuisivat yhteisen tai useampaan vaihtoon. Tämä muutos todennäköisesti lisäisi yksityisautoilua erityisesti ruuhkaisempiin suuntiin eteläistä Tamperetta.

Lempäälän pohjoisosan joukkoliikennetarkistusten laajempia muutoksia tulisi tarkastella vasta sen jälkeen, kun paikallisjunaliikenne on Sääksjärveltä käynnistynyt. Vaikka yhteys Sääksjärven ja Hervannan välillä olisi erityisesti arkipäivisin hyödyllinen, ei sen toteuttaminen taloudellisesti ole tässä tilanteessa mahdollista.

Nyssen toimittamien tietojen mukaan Höytämön ja Kiillon väliseltä osuudelta tehdään arkipäivisin noin 90 nousua ja Kiillon sekä Tampereen kuntarajan väliseltä osuudelta noin 100 nousua. Matkustajamäärät ovat siten kyseisellä osuudella yhteensä noin 190 nousua arkipäivässä. Linjan 26 nousijamäärästä nähdään, että Sääksjärveltä kohti Höytämöä tehdään arkisin noin 30 nousua, tämän perusteella noin kolmasosa Höytämön joukkoliikenteen käyttäjistä, tekee matkaa kunnan omaan palvelukeskukseen Sääksjärvelle. Linjastoluonnoksessa Sääksjärven rooli joukkoliikenteen solmukohtana ja vaihtopaikkana korostuisi nykyisestään.

Linjastoluonnoksesta saadussa palautteessa on noussut esille sekä muutosta puoltavia että sitä kriittisesti arvioivia näkökulmia. Erityisesti Höytämön alueelta on esitetty huolta nykyisen vaihdottoman Tampereen keskustan yhteyden poistumisesta. Palautteissa on korostettu nykyisten yhteyksien merkitystä muun muassa keskustan, Hatanpään alueen ja Sarankulman työpaikka-alueiden saavutettavuudelle. Toisaalta palautteissa on nähty myönteisenä Sääksjärven, Vuoreksen ja Hervannan välisten yhteyksien paraneminen sekä uusien matkakettujen muodostuminen. Myös Sääksjärven aseman vahvistuminen joukkoliikenteen solmupisteenä on nähty osassa palautteita myönteisenä kehityssuuntana.

Lausuntopyynnön valmistelun yhteydessä on yhdessä Nyssen kanssa tarkasteltu vaihtoehtoa, jossa Höytämön alueen nykyinen vaihdoton yhteys Tampereen keskustaan säilyisi ja samalla Sääksjärven ja Hervannan välille toteutettaisiin uusi joukkoliikenneyhteys. Kyseistä vaihtoehtoa ei saada toteutettua kustannusneutraalisti, vaan toisi kunnalle yli 100 000 euron vuosittaisia kustannuslisäyksiä, mitä ei voida tässä taloustilanteessa mahdollistaa.

Vuorotarjonnan näkökulmasta tarkasteltuna luonnos täyttää alueelle asetetut palvelutasotavoitteet (hyväksytty Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnassa 4.2.2026 § 15). Höytämön alueen joukkoliikennepalvelu muuttuisi suorasta Tampereen keskustayhteydestä vaihtoyhteyteen perustuvaksi, samalla kun yhteydet Sääksjärven, Vuoreksen ja Hervannan suuntaan paranisivat.

Suosittelaa selvittämään vielä mahdollisuuksia palauttaa arkipäisin joukkoliikenneyhteys Sääksjärven ja Hervannan välillä.

Kunta pitää tärkeänä, että vaihtoyhteyksien toimivuuteen juna- ja bussiliikenteeseen kiinnitetään jatkosuunnittelussa erityistä huomiota.

Liitteet

Lausuntopyyntö Lempäälän linjastoluonnoksesta, elokuusta 2028 alkaen

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5. luvun 22 §:n kohdan 9 mukaan lautakunnat antavat kunnan puolesta toimialaansa liittyvät lausunnot, mikäli asialla on laajempaa merkitystä.

Lisätietoja: yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa, puh. 050 383 9608, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää:

1. puoltaa linjaan 52 (Haurala/Laasonportti-Lempäälä-Vanattara/Ruskea-ahde-Sääksjärvi-(Multisilta)-Tampere, Keskustori) esitettyjä muutoksia
2. puoltaa vaihdottoman yhteyden lakkautusta Höytämön ja Tampereen keskustan välillä (linjalla 26) ja uuteen linjaan 51 (Höytämö-Sääksjärvi-Vuores-Hervanta) esitettyjä muutoksia.

Käsittely

Keskustelun kuluessa lautakunnan jäsen Pirkko Harsia teki seuraavan muutosesityksen lausunnon toiseen kappaleeseen:

Muutetaan lausunnon toinen kappale

”Linjan 26 lakkauttaminen muuttaisi samalla Höytämön alueen joukkoliikennepalvelun luonnetta. Nykyinen vaihdoton yhteys Tampereen keskustaan poistuisi, ja keskustaan suuntautuvat matkat perustuisivat jatkossa pääosin vaihtoon Sääksjärveltä.”

muotoon

”Linja 26 lakkauttaminen muuttaisi erityisesti Paunun ja Höytämön alueiden joukkoliikennettä. Vaihdoton yhteys Lakalaivaan, Hatanpäälle ja

Tampereen keskustaan mukaan lukien rautatieasemalle poistuisi ja näiden alueiden yhteydet perustuisivat yhteen tai useampaan vaihtoon. Tämä muutos todennäköisesti lisäisi yksityisautoilua erityisesti ruuhkaisempiin suuntiin eteläistä Tamperetta.

Lempäälän pohjoisosan joukkoliikennetarkistusten laajempia muutoksia tulisi tarkastella vasta sen jälkeen, kun paikallisjunaliikenne on Sääksjärveltä käynnistynyt. Vaikka yhteys Sääksjärven ja Hervannan välillä olisi erityisesti arkipäivisin hyödyllinen, ei sen toteuttaminen taloudellisesti ole tässä tilanteessa mahdollista.”

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja tiedusteli yhdyskuntalautakunnalta, voiko se hyväksyä Pirkko Harsian tekemän muutosesityksen lausuntoon yksimielisesti. Yhdyskuntalautakunta hyväksyi muutosesityksen yksimielisesti.

Keskustelun kuluessa lautakunnan jäsen Pirkko Harsia teki seuraavan muutosesityksen esittelijän päätösehdotuksen 2. kohtaan:

”Yhdyskuntalautakunta päättää olla puoltamatta lakkautusta Paunun, Höytämön ja Tampereen keskustan välillä (linja 26). Mahdollisiin linjamuutoksia tältä osin tulisi suunnitella vasta Sääksjärven paikallisjunaliikenteen toteutusaikataulun mukaisesti.”

Lautakunnan jäsenet Matti Kärki ja Sampo Ropponen kannattivat Pirkko Harsian muutosesitystä.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja tiedusteli yhdyskuntalautakunnalta, voiko se hyväksyä Pirkko Harsian tekemän muutosesityksen esittelijän päätösehdotukseen yksimielisesti. Yhdyskuntalautakunta hyväksyi muutosesityksen yksimielisesti.

Puheenjohtaja totesi, että Pirkko Harsian tekemä esitys on tullut yhdyskuntalautakunnan päätökseksi.

Keskustelun kuluessa lautakunnan jäsen Pirkko Harsia teki seuraavan lisäesityksen lausuntoon:

”Suositellaan selvittämään vielä mahdollisuuksia palauttaa arkipäisin joukkoliikennedyhteys Sääksjärven ja Hervannan välillä.”

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja tiedusteli yhdyskuntalautakunnalta, voiko se hyväksyä Pirkko Harsian tekemän lisäesityksen lausuntoon yksimielisesti. Yhdyskuntalautakunta hyväksyi lisäesityksen yksimielisesti.

Keskustelun kuluessa lautakunnan jäsen Anu Nevalainen teki seuraavan muutosesityksen:

”Esitän, että linjan 52 muutoksia ei puolleta.”

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että Anu Nevalaisen tekemä muutosesitys on rauennut kannattamattomana.

Keskustelun kuluessa lautakunnan jäsen Anu Nevalainen teki seuraavan lisäesityksen lausuntoon:

”Kunta pitää tärkeänä, että vaihtoyhteyksien toimivuuteen juna- ja bussiliikenteeseen kiinnitetään jatkosuunnittelussa erityistä huomiota.”

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja tiedusteli yhdyskuntalautakunnalta, voiko se hyväksyä Anu Nevalaisen tekemän lisäyksen lausuntoon yksimielisesti. Yhdyskuntalautakunta hyväksyi lisäyksen yksimielisesti.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta päätti

1. puoltaa linjaan 52 (Haurala/Laasonportti-Lempäälä-Vanattara/Ruskeahde-Sääksjärvi-(Multisilta)-Tampere, Keskustori) esitettyjä muutoksia
2. olla puoltamatta lakkautusta Paunun, Höytämön ja Tampereen keskustan välillä (linja 26). Mahdollisiin linjamuutoksia tältä osin tulisi suunnitella vasta Sääksjärven paikallisjunaliikenteen toteutusaikataulun mukaisesti

Merkittiin pöytäkirjaan, että lautakunnan jäsen Veijo Niemi oli esteellisenä (edustusjäävi, joukkoliikennelautakunnan jäsen) poissa kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan klo 16.51-17.17.

Otteet

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenne Nysse

Tiedoksi

kaavoitus